

7 maja 1794

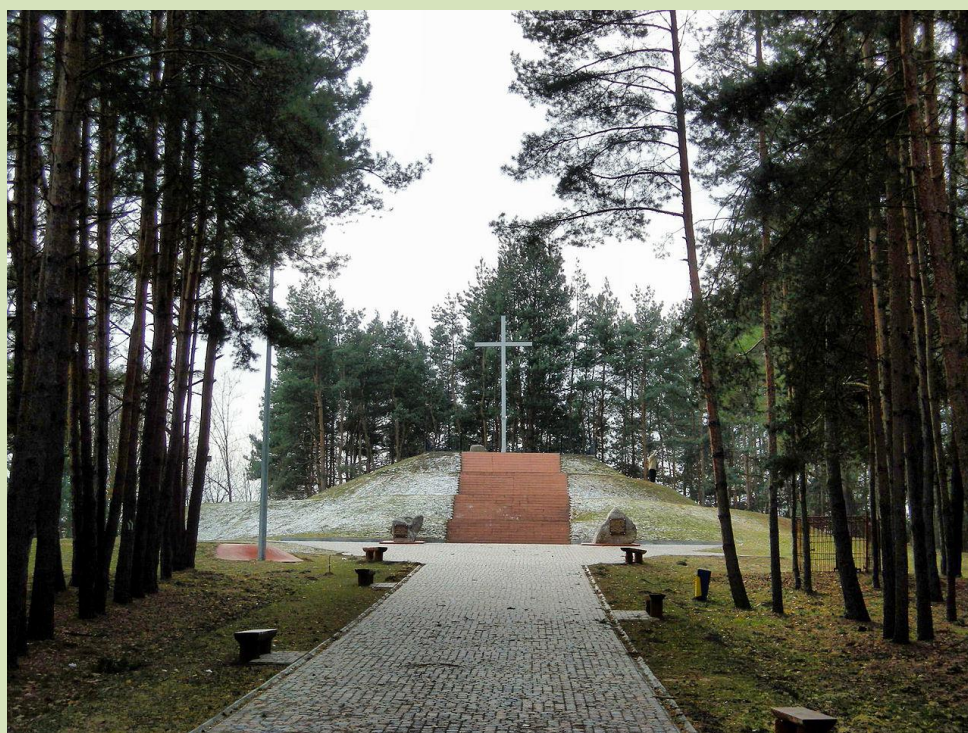
Tadeusz Kościuszko jako Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej wydał w obozie pod Połańcem uniwersał, który – w myśl artykułu IV Konstytucji 3 maja – gwarantował chłopom opiekę prawa.

Tekst Uniwersału połańskiego wydrukowany 30 maja 1794 r. w Warszawie, znajdujący się w zasobach Archiwum Głównego Akt Dawnych.

Uniwersał połański był aktem prawnym, który przyznał chłopom wolność osobistą i ograniczał wymiar obowiązującej ich pańszczyzny. Wydanie tego dokumentu przez Naczelnika Kościuszkę miało na celu rozbudzenie w chłopach świadomości narodowej i zachęcenie ich do udziału w powstaniu w oddziałach kosynierów. Uniwersał został unieważniony przez zaborców po upadku insurekcji kościuszkowskiej.

Józef Chełmoński, „Kosynierzy przed bitwą”

Kopiec Kościuszki w Połańcu (województwo świętokrzyskie) usypany w 1917 r.
dla uczczenia 100. rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki.